

даних послуг за рахунок зменшення праце-місткості, а також підвищить їх надійність, оскільки заповнення платіжного доручення в електронній формі значно зменшує кількість помилок.

Література

1. Вядрова І. Основні напрями оптимізації та вдосконалення дистанційного банківського обслуговування/І. Вядрова, В. Єрмолаєва//Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка (5). – 2021.– с. 97-103.
2. Radionova N., Breus S., Denysenko M., Khaustova Y., Matiukh A. Criterial approach to analysis of the cost management system of business structures / Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики, Том 1 № 36. – 2021. – с. 190-202.

УДК 330

Бут К.А.

здобувач 3 курсу

Коваленко-Марченкова Є. В.

кандидат економ. наук, доцент

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

РОЗВИТОК ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ТА НАПРЯМКИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

Останнім часом одним із найбільш використовуваних напрямків внутрішнього аудиту є операційний аудит або аудит ефективності. «Операційний аудит – це вид внутрішнього аудиту, який досліджує дії об'єкта щодо ефективності та продуктивності та може оцінити будь-які дії на будь-якому рівні в межах підприємства. На відміну від фінансового аудиту, операційний аудит зосереджується скоріше на діях, подіях, ніж на

підтвердженні фінансового звіту. Спільним для всіх завдань операційного аудиту є максимізація прибутковості підприємства» [2].

Перспективи операційного аудиту виражаються у розробці аудиторських процедур, які дозволяють гарантувати безперервність діяльності підприємства, оцінці доцільності та ефективності угод, формуванні обґрунтованих пропозицій керівництву організації та її власникам щодо підвищення ефективності бізнесу. Всі ці напрямки тісно взаємопов'язані. Сьогодні операційний аудит стає важливою ланкою програми зміцнення контролю за вищим керівництвом [2].

Не так давно практика операційного аудиту полягала в повторних перевірках продуктивності та ефективності різних функцій у різних підрозділах підприємства. Згодом акцент став зміщуватися від повторюваних перевірок до специфічних проблем адміністрації та способів їх вирішення. Інші можливі проблеми, що досліджуються операційним аудитом, можуть включати нездатність забезпечення необхідних цін реалізації, повернення продукції незадоволеним покупцем, перевищення нормативної собівартості, систему звітності, яка не забезпечує адміністрацію адекватною інформацією для прийняття управлінських рішень, можливі порушення законодавства тощо. Через низку досліджень, операційний аудит потребує інших форм експертизи на додаток до обліку та контролю. Проблемами операційного аудиту зараз займаються не лише внутрішні аудитори, а й бухгалтери, інженери, економісти, статистики, математики, спеціалісти з електронної обробки даних та правники.

Нині можливості та сфера дослідження операційного аудиту практично не обмежені щодо всіх функцій на всіх рівнях підприємства. Однією з найважливіших цілей як внутрішнього, так і зовнішнього аудиту в умовах розвитку економіки є оцінка безперервності діяльності організації. Реалізація завдання оцінки безперервності висуває нові вимоги до методів проведення аудиторської перевірки. Аудитор у цьому випадку повинен не тільки висловити думку щодо достовірності бухгалтерської звітності, а й визначити достатність

коштів організації на погашення зобов'язань та формування ресурсів задля її подальшого розвитку.

З'явилися також нові концепції аудиту: аудит-контролінг та аудит-консалтинг. Завдання аудиту-консалтингу – показати, наскільки ефективно працює організація. При аудиті-контролінгу ставиться завдання оцінки рівня використання можливостей організації, тобто прагнення отримати максимальну віддачу від вкладеного капіталу [3].

Під час проведення аудиту-консалтингу аудитор широко використовує як внутрішню бухгалтерську інформацію, так і зовнішні ринки, спираючись на аналітичні процедури. Ці процедури дозволяють знизити трудомісткість аудиту на етапі планування та у процесі здійснення процедур перевірки по суті. Застосування аналітичних процедур необхідно також на завершальному етапі та на етапі розробки рекомендацій. Вони охоплюють: документацію у межах окремих підрозділів, внутрішню управлінську звітність, індивідуальну звітність організації.

Методологія аналітичного підтвердження при сучасному розвитку виробництва має спиратися на стандартні методи та процедури економічного аналізу. До основних блоків цієї методики належить експрес-аналіз звітності. За допомогою експрес-аналізу внутрішній аудитор визначає зони підвищеного ризику та обґрунтовує основні напрямки аудиторської перевірки по суті:

- оцінка фінансової стійкості організації. На цьому етапі використовуються аналітичні процедури, які однозначно вказують на наявність проблем. (оцінюються ліквіди балансу, надається оцінка операційного циклу тощо);
- оцінка фінансових резервів, грошових потоків та податкових платежів організації. Це один із ключових блоків методики оцінки спроможності бізнесу (оцінюються грошові потоки організації, порівнюються виручка організації та її витрати, чисті кошти з потребами на фінансування тощо).

Для того, щоб реалізувати концепцію аудиту-контролінгу, важливо проаналізувати ефективність використання готівкових ресурсів, основних засобів, вивчити рух персоналу, провести маркетинговий аналіз, аналіз отриманих та виданих авансів, вивчити структуру маржинального доходу [1].

Заключним етапом може стати складання прогнозного звіту про прибутки та збитки, прогнозного балансу та звіту про рух грошових коштів. Поряд з оцінкою безперервності діяльності доцільно оцінювати економічну спроможність бізнесу.

Таким чином, сьогодні недостатньо лише бухгалтерського підтвердження достовірності звітності, також необхідна оцінка операційної ефективності бізнес-процесів, а також участь служб внутрішнього контролю в побудові системи управління ризиками.

Література

1. Бурцев В.В. Внутрішній аудит як форма контролю комерційної організації// Проблеми теорії і практики управління. – 2017. – С. 41-48
2. Краснова І.А. Методика проведення внутрішньої аудиторської перевірки ефективності системи внутрішнього контролю бізнес-процесів // Акціонерне товариство: про корпоративне управління. – 2016. – С. 40-52
3. Сонін А. О. Внутрішній аудит: сучасний підхід // Навч. посіб. – Фінанси і статистика. – 2017. – С. 156